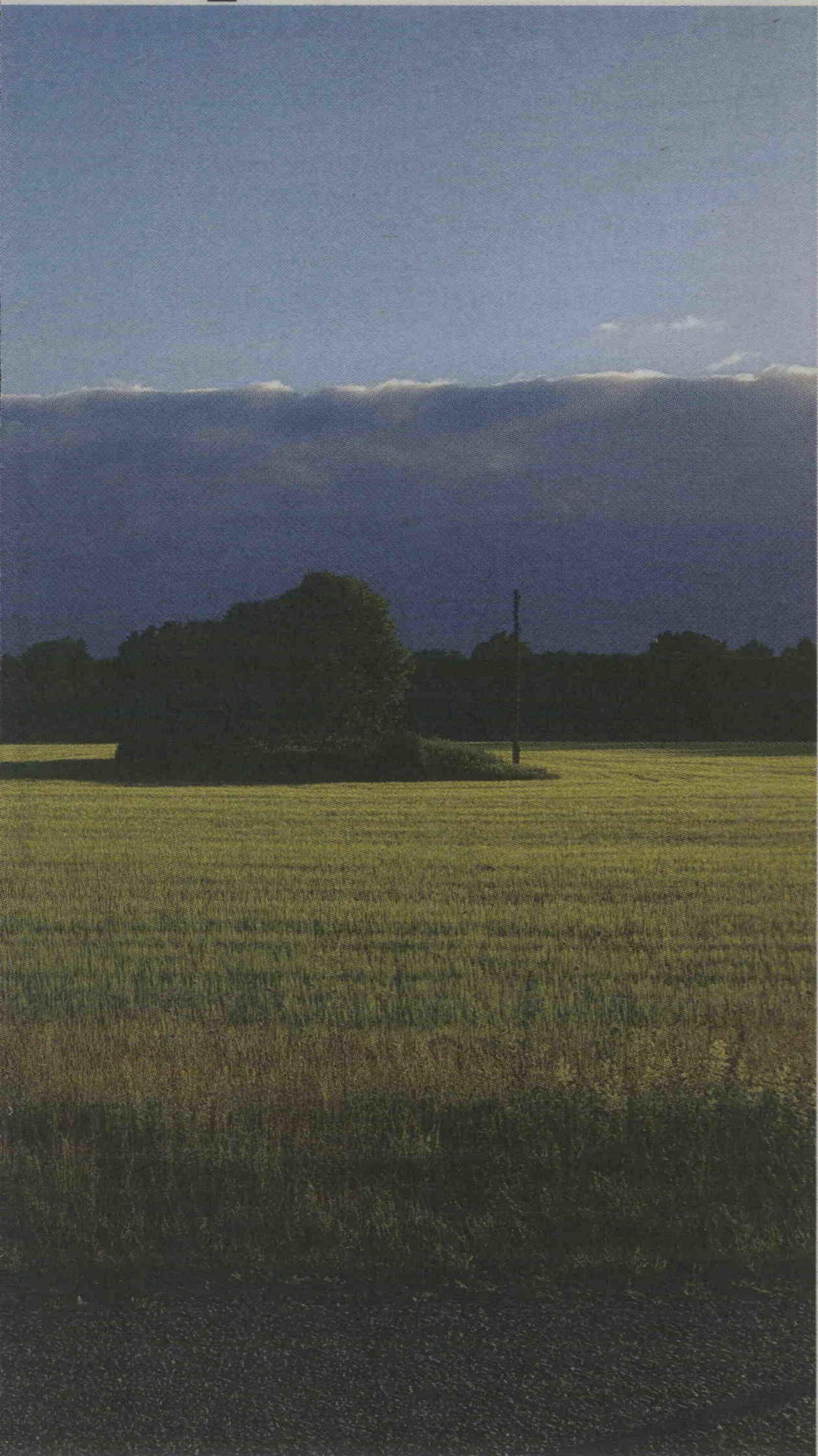

es pret netaisnību

UZZIŅAI

- Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas apjomi Latvijā ir vieni no viszemākajiem Eiropas Savienībā.
- Eiropas Savienībā katru gadu tiek apkopota informācija par lietotājiem izplatītajiem augu aizsardzības līdzekļiem. Šis rādītājs tiek izmantots kā indikators, lai netieši novērtētu šo līdzekļu lietošanas tendences. Latvijā izplatīto augu aizsardzības līdzekļu apjoms uz hektāru lauksaimniecībā izmantojamās zemes jau vairākus gadus ir viens no mazākajiem Eiropas Savienībā – 0,84 kg/ha – un zemāks arī par vidējo rādītāju Eiropas Savienībā – 2,05 kg/ha.

Ja skaidrojam pēdējā laikā izskanējušo pārmetumu par izlietotā pesticīdu apjoma pieaugumu 2020. gadā Latvijā, ir jāskatās pareizi, proti, cik daudz augu aizsardzības līdzekļu lieto uz vienu lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāru. Šis skaitlis būs viens no viszemākajiem Eiropas Savienībā. Lauksaimniecības gala produkcija ir droša pārtikai, bez pesticīdu atliekvielām, turklāt kvalitatīva, un to apliecina uz attīstītajām valstīm eksportētās produkcijas pieaugums katru gadu. Lauksaimniecības un mežsaimniecības nozare ir svarīgas Latvijas ekonomikā. Bioloģiskā lauksaimniecība Latvijā aizņem gandrīz 20% zemju, šogad būs vēl pieaugums, jautājums – cik ilgi bioloģiskie lauksaimnieki, kas ražo produkciju tirgum, spēs izturēt, ja pretī nav patērētājs viņu ražotajai produkcijai. Pašlaik pircējs izvēlas tīru un drošu produkciju, kas ražota integrēti un konvencionāli, tā ir arī daudz lētāka.

– **Vai jums ir zināmi konkrēti piemēri, kad ir sadū-**

rušās zaļo ekstrēmistu un lauksaimnieku intereses, kas reāli apgrūtinājušas saimniecību darbu?

– Saimniecībā jau vairākus gadus saskaramies ar cilvēku, kas dzīvo netālu no mūsu laukiem, negācijām, jo, lai arī viņiem pašiem nav zināšanu, ir saklausīts kaimiņš, izlasīti reklāmraksti, ka viss, ko dara uz lauka un meža, ir posts dabai. Šī informācija šķēļ sabiedrību, nostādot lauksaimniekus un mežkopjus pretī pārējai sabiedrībai. Tad nu uz lauka esošs traktors, kam piekabināts miglotājs, kaļķotājs vai mēsļu ārdītājs, ir apdraudējums viņam un dabai. Cilvēks dara visu iespējamo: mums draud, skrien uz lauka, stādina traktoru, izsauc inspekcijas. Daži kaimiņi mēģina noteikt, kā mums, viņuprāt, pareizi būtu jāsaimeņo mūsu privātpašumā. Konflikta risināšanai – piestādot inspekcijām dokumentāciju, rakstot paskaidrojumus, braucot tikties – aiziet daudz tik vērtīgā laika. Tas viss ir apgrūtinājums gan laika, gan materiālā ziņā, jo kaut kas paliek nepadarīts.

Rezultāts ir neiepriecinošs – tiek zaudēta motivācija strādāt, ražot, nodrošināt ar pārtiku ne tikai Latvijas, bet arī pasaules iedzīvotājus, kuru valstis nevar saražot pietiekami daudz pārtikas. Arvien biežāk sev uzdodam jautājumu: varbūt zemi pārdot ārzemniekiem, ja tik postoši strādājam?

– **Varbūt vaina ir likumos un to piemērošanā?**

– Likumiem nav ne vainas, taču jāspēj reaģēt tā, lai arī otrā puse, kas ceļ nepamatotas sūdzības un naidu, traucē mežkopim un lauksaimniekam strādāt, atbild par savu rīcību. Jāinformē sabiedrība par lauksaimniecisko ražošanu, par mežkopības jautājumiem zinātniski pamatoti – tam būtu līdzekļi jātērē.

– **Kādu redzat risinājumu?**

– Ja reiz sabiedrība grib un arī vairākas augstākstāvošas personas, valdības pārstāvji paziņojuši, ka Latvijai jābūt bioloģisko pārtiku ražojošai valstij, proti, Latvijai jābūt kā dabas parkam, kurā nenotiek mežu izciršana, tad Latvijā vajadzētu ļaut ievest tikai sertificētu, Eiropas Savienības likumdošanai atbilstošu bioloģiski ražotu pārtiku. Tas pats ar kokmateriāliem un mežu izciršanu – sadzīvē un būvniecībā, iepakojumos turpmāk neizmanto kokmateriālus, bet citus dabai draudzīgus materiālus, piemēram, sienu, mālus. Tad sabiedrība varētu parādīt savu īsto attieksmi, izvēloties gala produkciju un dzīvesveidu. Šveicē tikko bija referendums, un rezultāts bija tāds, ka turīgie šveicieši izvēlējās dzīvot un patērēt pārtiku tā, kā tas ir pašlaik, nevis pārtikt tikai no bioloģiskās pārtikas.

Lauksaimnieki un mežkopji domā par nākotni – par augšnes auglības saglabāšanu, par mežu atjaunošanu un kopšanu, lai šie resursi būtu, lai varētu veiksmīgi strādāt arī nākamās paaudzes. Sliēkas, peles, stārķi, griezes, irbes, vanagi, ērgļi, vardes, krupji, kurmji, meža dzīvnieki, arī bites un kameņes – tas viss ir mūsu laukos un mežos, dzīvo un priedē ikkatru, arī mūs, lauksaimniekus.

ievietoti reklāmraksti, kas šķēļ sabiedrību. Tiek tiražēts viedoklis, kas nav zinātniski pamatots, un šo rakstu rezultātā negācijas pret lauksaimniekiem ir milzīgas. Runa ir par vairāk nekā pusmiljonu eiro gadā – tā ir milzīga nauda par reklāmrakstiem vairāku gadu garumā, un tie pieaug ar katru gadu.

– **Vai situācija ir tik nokaitēta, ka jāgatavojas protestiem?**

– Jā, lauksaimnieks un mežkopis tiek uzskatīts par slepkavu, noziedznieku, dabas postītāju, turklāt neviena tiesa šādu statusu lauksaimniekam nav piepriedusi. Es nezinu nevienas tiesas prāvu, kurā lauksaimniekam būtu piespriests sods kā «masu slepkavam» vai «noziedzniekam

pret cilvēci un dabu», izvērtējot visus apstākļus.

– **Publiskajā telpā nereti ir izveidojies viedoklis, ka visas aktivitātes, kas saistītas ar vides aizsardzību, ir labas, bet tie, kas nodarbojas ar lauksaimniecību un mežsaimniecību, ir kaut kādā veidā ierobežojami un pat apkarojami. Kā ir – vai Latvijā lauksaimnieki saimeņo zaļi?**

– Lauksaimnieki un mežkopji Latvijā strādā pēc zinātniski pamatotiem ieteikumiem, izmantojot valstī reģistrētus līdzekļus, ievērojot valstī noteikto likumdošanu, kas nosaka zaļu saimeņošanu, – tādas nu ir Eiropas Savienības prasības, lai saņemtu subsīdijas.